

บทที่ 2

แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาหัวข้อเรื่องระดับอุปนิสัยของพนักงานการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย (กฟผ.) เชื้อนภูมิพล โดยใช้หลักการ 7 อุปนิสัยสำหรับผู้ทรงประสิทธิภาพยิ่งผู้ศึกษาได้รวบรวมแนวคิดทฤษฎี ข้อมูลการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย (กฟผ.) เชื้อนภูมิพล เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

แนวคิด ทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับหลักการ 7 อุปนิสัยของผู้ทรงประสิทธิภาพยิ่ง (The 7 Habits of Highly Effective People) (Covey, 2004)

Stephen R. Covey ได้นำเสนอหลักการ 7 อุปนิสัยสำหรับผู้ทรงประสิทธิภาพยิ่ง (The 7 Habits of Highly Effective People) ครั้งแรกในปีค.ศ. 1989 และได้นำเสนอฉบับใหม่ (New Edition) ในปีค.ศ. 2004 โดยกล่าวถึงการสร้างคุณลักษณะซึ่งเป็นปัจจัยพื้นฐานของความสำเร็จในชีวิต ซึ่งเมื่อนำหลักการเหล่านี้มาปฏิบัติจนกลายเป็นอุปนิสัยพื้นฐานของตนเองแล้ว จะนำไปสู่ความสำเร็จและความสุขที่แท้จริง

โดยทั่วไปแล้วพฤติกรรมของคนเราเกิดจากอุปนิสัยต่างๆ ในตัวเรา ความคิดจะส่งผลให้เกิดการปฏิบัติ และเมื่อปฏิบัติเป็นนิจก็จะกลายเป็นอุปนิสัย เมื่อมีอุปนิสัยก็จะกลายเป็นคุณลักษณะ และจะกลายเป็นวิถีชีวิตในที่สุด

อุปนิสัย หมายความว่า การผสมผสานกันระหว่าง ความรู้ ทักษะและความปรารถนา โดยความรู้เป็นกรอบความคิดที่ได้จากทฤษฎีเป็นแนวทางให้ทราบว่าต้องทำอะไร และทำไปทำไม ทักษะเป็นความรู้ที่ทำให้ทราบว่าต้องทำอย่างไร และความปรารถนาเป็นแรงกระตุ้นเป็นความคิดที่ว่าต้องการทำอะไร เมื่อผสานทั้งสามอย่างเข้าด้วยกันจะทำให้กลายเป็นอุปนิสัย

Covey (2004) กล่าวว่า อุปนิสัย 7 ประการไม่ใช่สูตรสำเร็จที่จะทำแยกออกจากกันได้ แต่การเปลี่ยนกรอบความคิดจะนำไปสู่การเปลี่ยนทัศนคติและพฤติกรรมไปในทางที่ถูกต้อง การเจริญเติบโตที่สอดคล้องกับกฎธรรมชาติ คือการใช้หลักการ “จากภายในออกสู่ภายนอก” โดยเริ่มต้นที่ตัวเอง เริ่มกันที่กรอบความคิด คุณลักษณะและมูลเหตุจูงใจของเรา อุปนิสัยทั้งเจ็ดนี้จะมีบทบาทเพิ่มขึ้นอย่างค่อยเป็นค่อยไปและรวมเข้ากันเป็นหนึ่งเดียว ทำให้อุปนิสัยส่วนตัวของแต่ละคนมีประสิทธิผลและนำเราก้าวไปข้างหน้า จากการทำที่พึ่งพาคนอื่น ไปเป็นพึ่งพาตัวเองและ

นำไปสู่การพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกัน กล่าวคือ ใน 3 อุปนิสัยแรกเป็นอุปนิสัยที่ทำให้เราชนะตนเอง เกิดความมั่นใจในตนเอง รู้จักธรรมชาติของตนเอง รู้จักคุณค่าที่มีอยู่ในตนเองและความเป็นเอกลักษณ์ของตนเอง เป็นการเริ่มต้นจากตนเอง คือ เปลี่ยนจากคนที่ต้องพึ่งพาผู้อื่นไปเป็นคนที่ต้องพึ่งพาตนเองหรือ “ชัยชนะส่วนตัว” เมื่อพึ่งพาตนเองได้ถือว่ามีพื้นฐานสำหรับการพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกันได้ ก็จะก้าวไปสู่การ “ชัยชนะในสังคม” ใน 3 อุปนิสัยต่อมาซึ่งเป็นอุปนิสัยที่ทำให้เราชนะใจคนทั่วไปด้วยการทำงานเป็นทีมและสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพ ส่วนอุปนิสัยที่ 7 จะเป็นการกระตุ้นให้อุปนิสัยทั้งหกอยู่ในตัวเราเสมอ เป็นอุปนิสัยที่เจออยู่ในทุกอุปนิสัยในกรอบความคิดอุปนิสัยเจ็ดประการ ทำให้เป็นคนพึ่งพาตนเองได้อย่างแท้จริงและพร้อมช่วยเหลือผู้อื่นด้วย

อุปนิสัยแสดงพื้นฐานทางอารมณ์ (Emotional Bank Account)

เป็นอุปนิสัยที่ใช้เป็นตัวแทนเพื่ออธิบายระดับของความไว้วางใจความเชื่อใจในสัมพันธภาพระหว่างบุคคล การแสดงให้เห็นถึงการแสดงออกทางอารมณ์ทั้งต่อตนเองและต่อผู้อื่น การฝากคือการสร้าง และซ่อมแซมความไว้วางใจ ความเชื่อใจ ในสัมพันธภาพเช่น การมีน้ำใจ ซื่อสัตย์ หรือแม้กระทั่งการเป็นผู้รับฟังที่ดี ส่วนการถอนคือการทำลาย และลดความไว้วางใจ ความเชื่อใจ ในสัมพันธภาพเช่น การหลอกลวง การผิดสัญญา บัญชีออมใจช่วยทำให้เกิดความรู้สึกปลอดภัยเมื่ออยู่กับคนอื่น และช่วยทำให้การติดต่อสื่อสารเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพด้วย

อุปนิสัยแสดงความสมดุลในการดำเนินชีวิต (Life Balance)

อุปนิสัยแสดงความสมดุลในการดำเนินชีวิต คือ การให้ความสำคัญทั้งผลที่ได้รับ และเหตุที่ทำให้เกิดผลนั้น ซึ่งแสดงถึงความสมดุลในการดำเนินชีวิต และการทำงาน คนจำนวนไม่น้อยที่แสวงหาความสุขที่แท้จริงในบั้นปลายของชีวิต ด้วยการทำงานหนักตลอดเวลา เพื่อหารายได้สำหรับใช้จ่าย เพื่อทำในสิ่งที่ต้องการหลังเกษียณเช่น การเดินทางไปที่เที่ยวตามสถานที่ต่างๆ แต่เมื่อถึงเวลาเกษียณกลับพบว่า ไม่สามารถทำในสิ่งที่เคยวาดหวังไว้ได้ เพราะตลอดหลายสิบปีที่ผ่านมาทำงานหนักเพียงอย่างเดียว ปราศจากการเอาใจใส่สุขภาพ ทำให้มีโรครุมเร้า อีกทั้งยังขาดการปฏิสัมพันธ์ร่วมกับคนรอบข้างเช่น ครอบครัว ญาติและเพื่อน ทำให้เกิดปัญหาสุขภาพจิตในภายหลังอีกด้วย

อุปนิสัยที่ 1 การเป็นฝ่ายเริ่มต้นทำก่อน (Be Proactive)

อุปนิสัยการเป็นฝ่ายเริ่มต้นทำก่อนหรือโปรแอกทีฟนี้เป็นอุปนิสัยพื้นฐานของผู้มีประสิทธิผลยิ่งซึ่งมีความหมายมากกว่าการกระทำในเชิงรุก แต่ต้องเป็นผู้มีความคิดก้าวหน้า มีความรับผิดชอบต่อชีวิตของตนเอง เป็นผู้กำหนดชีวิตของตนโดยพิจารณาไว้ก่อนและพฤติกรรมที่แสดงออกเป็นผลจากการตัดสินใจเลือกอย่างมีสติ อยู่บนรากฐานของค่านิยมในใจ มิใช่ผลจาก

เงื่อนไขที่อยู่บนรากฐานของอารมณ์ความรู้สึก ไม่มีการป้ายความผิดไปยังสถานการณ์ การตอบสนองต่อสิ่งร้ายของคน โปรมเอกที่ฟไม่ว่าจะโดยจิตสำนึกหรือจิตใต้สำนึกจะเป็นการตอบสนองด้วยทางเลือกที่อยู่บนรากฐานของค่านิยม และค่านิยมในใจจะเป็นตัวขับเคลื่อนหรือกำกับให้ผลิตผลงานชั้นดีมีคุณภาพ

อุปนิสัยที่ 2 การเริ่มต้นด้วยจุดหมายในใจ (Begin with the End in Mind)

การเริ่มต้นด้วยจุดหมายในใจเป็นการเริ่มต้นด้วยความเข้าใจตนเองอย่างชัดเจนว่าต้องการจะเดินทางไปยังจุดใด ทราบจุดหมายที่ต้องการจะไปให้ถึง เพื่อกำหนดทิศทางชีวิตและก้าวไปที่ละก้าว มุ่งหน้าไปยังจุดหมายนั้นในทางที่ถูกต้อง วิธีที่ทรงประสิทธิภาพที่สุดในการเริ่มต้นด้วยจุดหมายในใจ คือ การเขียนคำปณิธานส่วนบุคคล หากคำปณิธานส่วนบุคคลนี้อยู่บนรากฐานหลักการที่ถูกต้องจะกลายเป็นมาตรฐานสำหรับบุคคลนั้น และเป็นเข็มชี้ทิศทางชีวิต การเขียนปณิธานส่วนบุคคลนั้นจะต้องเริ่มที่จุดศูนย์กลาง ซึ่งจุดศูนย์กลางนี้จะเป็นแหล่งกำเนิดของความมั่นคงซึ่งเป็นตัวแทนสำนึกของคุณค่าในตัว การชี้แนะเป็นกรอบอ้างอิงในใจที่จะช่วยควบคุมการตัดสินใจและการกระทำ ปัญหาเป็นมูมมอที่มีต่อชีวิต และพลังอำนาจซึ่งเป็นแรงขับเคลื่อนทำงานให้สำเร็จ หากองค์ประกอบทั้งสี่ครบถ้วน สอดคล้องกลมกลืนกันจะก่อเกิดบุคลิกภาพสว่างามคุณลักษณะได้สมดุลและงดงามเปี่ยมด้วยบุรณภาพ

อุปนิสัยที่ 3 การทำตามลำดับความสำคัญ (Put First Things First)

อุปนิสัยนี้เป็นผลลัพธ์หรือผลสำเร็จที่จับต้องได้ของอุปนิสัยที่ 1 และอุปนิสัยที่ 2 ซึ่งถือว่ามีความสำคัญและจำเป็นที่จะต้องมาก่อนมาถึงอุปนิสัยที่ 3 นี้ ซึ่งเป็นการบริหารจัดการตนเองอย่างมีประสิทธิภาพ โดยการทำตามลำดับความสำคัญ จัดระเบียบและปฏิบัติการโดยคำนึงถึงลำดับความสำคัญ ด้วยการทำในสิ่งที่สำคัญที่สุดก่อน การบริหารเวลาที่จะก่อให้เกิดประสิทธิผลมากที่สุด คือจะต้องให้ความสนใจและทำในเรื่องที่มีความสำคัญก่อนเรื่องเร่งด่วนเสมอ

อุปนิสัยที่ 4 การคิดแบบชนะ/ชนะ (Think Win/Win)

ชนะ/ชนะ เป็นกรอบแห่งความคิดและหัวใจที่แสวงหาผลประโยชน์ร่วมกันในทุกความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล ซึ่งเป็นข้อตกลงหรือหนทางแก้ปัญหาที่จะได้รับประโยชน์และความพึงพอใจกันทั้งสองฝ่าย มองชีวิตว่าเป็นการร่วมมือกันไม่ใช่การแข่งขัน เชื่อว่ามีทุกอย่างเหลือเฟือสำหรับทุกคน ความสำเร็จของคนคนหนึ่งไม่ได้กีดกันความสำเร็จของผู้อื่น แนวคิดชนะ/ชนะเป็นอุปนิสัยของภาวะผู้นำระหว่างบุคคลที่ต้องอาศัยวิสัยทัศน์ การริเริ่มเชิงรุก โปรมเอกที่ฟและความมั่นคง การชี้แนะ ปัญหาและพลังอำนาจที่มาจากภาวะผู้นำส่วนบุคคลที่ยึดหลักการเป็นจุดศูนย์กลาง และกรอบความคิดชนะ/ชนะจำเป็นต้องมีคุณลักษณะสามประการคือ บุรณภาพซึ่งเป็

ค่านิยมที่เราวางกำกับตนเอง วุฒิภาวะที่แสดงความสมดุลระหว่างความกล้าหาญกับความใส่ใจ
ผู้อื่น และกรอบของจิตเหลือเฟือเพื่อที่มีกรอบความคิดว่า มีทุกอย่างมากมายพอจะแบ่งปันให้ทุกคน

อุปนิสัยที่ 5 เข้าใจผู้อื่น ก่อนจะให้ผู้อื่นเข้าใจเรา (Seek First to Understand, Then to be Understood)

เป็นอุปนิสัยในเรื่องของการสื่อสารระหว่างบุคคล การเข้าใจผู้อื่นก่อน ถือเป็น การเปลี่ยนกรอบความคิดครั้งใหญ่ เพราะโดยปกติแล้วคนส่วนใหญ่อยากให้ผู้อื่นมาเข้าใจตนเองก่อน การรับฟังผู้อื่นด้วยความเข้าใจ ไม่ได้หมายความว่าแค่การรับฟังด้วยความใส่ใจหรือเห็นใจ แต่เป็นการรับฟังที่มีเจตนาทำความเข้าใจผู้พูด การพาตัวเข้าไปอยู่ในกรอบอ้างอิงของผู้พูดและมองผ่าน กรอบนั้นออกมาเพื่อเข้าใจกรอบความคิดในใจของเขาและร่วมรับรู้ความรู้สึกของเขา เมื่อเราเข้าใจ คนอื่นได้อย่างลึกซึ้งกว่าเดิม จะทำให้มองเห็นคุณค่าในในตัวเขามากขึ้น ช่วยให้ระดับ ความสัมพันธ์และความไว้วางใจเพิ่มขึ้นและช่วยให้ผู้อื่นพร้อมจะเข้าใจเรา เมื่อเกิดความ เข้าใจกันและกันอย่างถ่องแท้ ก็เปรียบเหมือนเปิดประตูสู่ดินแดนความคิดสร้างสรรค์และทางเลือก สายที่สาม ความแตกต่างระหว่างเราไม่ถือเป็นอุปสรรคกีดกันในการสื่อสารและการร่วมมือกัน สร้างความเจริญก้าวหน้าอีกต่อไป แต่ในทางตรงข้ามความแตกต่างนั้นจะเป็นบันไดก้าวแรกไปสู่ การผนึกพลังประสานความต่าง

อุปนิสัยที่ 6 ผนึกพลังประสานความต่าง (Synergize)

การผนึกพลังประสานความต่างเป็นการนำเอาคุณสมบัติเฉพาะของมนุษย์ทั้งสี่ คือ ร่างกาย จิตวิญญาณ สติปัญญา และความรู้สึกที่มีต่อสังคม มารวมกับแรงจูงใจชนะ/ชนะ ทักษะ การสื่อสาร การรับฟังอย่างเข้าอกเข้าใจ ผนึกรวมกันพุ่งไปเจาะปัญหาและปลดปล่อยอำนาจสูงสุด ที่มีอยู่ มุ่งหน้าไปเพื่อให้เป้าหมายที่อยู่ในใจนั้นบรรลุผล โดยที่แก่นสำคัญของการผนึกพลัง ประสานความต่าง คือการมองเห็นค่าความแตกต่าง ทั้งความแตกต่างเชิงความคิด เชิงอารมณ์และ เชิงจิต การเห็นคุณค่าความแตกต่างจะบวกเพิ่มความรู้ บวกเพิ่มความเข้าใจ ให้มองเห็นโลกได้ กว้างมากขึ้น หากเราใช้เพียงประสบการณ์ของตัวเอง เราจะทำงานโดยไม่มีข้อมูลเพียงพอ การผนึกพลังประสานความต่างถือเป็นหลักการที่ถูกต้องและมีประสิทธิผลในการพึ่งพาซึ่งกันและ กัน การทำงานเป็นทีม และพัฒนาเอกภาพและความคิดสร้างสรรค์ร่วมกับผู้อื่น

อุปนิสัยที่ 7 ลับเลื่อยให้คมอยู่เสมอ (Sharpen the Saw)

การลับเลื่อยให้คมอยู่เสมอเป็นการกระตุ้นหรือปรับปรุงตนเองตลอดเวลา เพื่อให้ จัดการชีวิตได้ดีขึ้นเป็นคนที่มีพละกำลังได้อย่างแท้จริงและพร้อมช่วยเหลือผู้อื่นด้วย โดยการ ปรับตัวใหม่และสร้างความเข้มแข็งให้กับองค์ประกอบหลักของชีวิต ไม่ว่าจะเป็นมิติทางกายภาพที่ เกี่ยวโยงถึงการดูแลรักษาร่างกาย กินอาหารที่มีประโยชน์ พักผ่อนให้เพียงพอและออกกำลังกาย

เป็นประจำ มิติแห่งจิตวิญญาณเป็นการผูกมัดให้ปฏิบัติตามระบบค่านิยม ปฏิบัติตามสัญญา ศึกษา และทำสมาธิ มิติแห่งสติปัญญาเป็นการอ่าน วาดภาพในใจ วางแผน เขียนและมีมติเชิงสังคม/ อารมณ์เป็นการให้บริการ ร่วมรับรู้ความรู้สึก ผนึกพลังประสานความต่างและความมั่นคงในใจ ซึ่งต้องมีการฝึกฝนมิติทั้งสี่เป็นประจำและต่อเนื่อง

7 อุปนิสัย พัฒนาสู่ผู้มีประสิทธิผลสูง (แพรวภัทร ยอดแก้ว, 2552) อุปนิสัยเป็นปัจจัย สำคัญต่อชีวิต และเกิดขึ้นอยู่ตลอดเวลาจนเกือบไม่รู้ตัว แต่สามารถสร้างอุปนิสัยที่มีประสิทธิผลให้ เกิดขึ้น กับตัวเราได้ โดยอุปนิสัยที่ดี ต้องเริ่มจากการปรับมุมมอง หรือ การมีกรอบความคิดต่อสิ่ง ต่าง ๆ ได้อย่างถูกต้องก่อน เพราะแต่ละคนจะมีกรอบความคิดเดิมที่ไม่เหมือนกัน ขึ้นอยู่กับปัจจัย หลายประการ เช่น การเลี้ยงดู, ประสบการณ์, ทัศนคติ, ค่านิยม หรือสภาพแวดล้อม ซึ่งหากมีกรอบ ความ คิดที่ผิดไปแล้ว เราจะตีความหรือดำเนินชีวิตไม่ถูกต้องไปทั้งหมด เปรียบเสมือนการมีแผนที่ ที่ผิด ก็จะนำทางไปสู่ความล้มเหลว ดังนั้น ต้องมั่นใจว่ามีกรอบความคิดที่ดี ที่ถูกต้อง ไม่มีอคติต่อ สิ่งใด โดยเน้นความคิดที่สอดคล้องกับธรรมชาติ การอยู่ร่วมกันของมนุษย์ เช่น การมีคุณธรรม จริยธรรมซื่อสัตย์ จิตใจบริการ เป็นต้น

กรอบในการมอง โลก (Paradigm) หรือนิสัยของคนเรานั้น ส่วนใหญ่จะถูกปลูกฝังมา จากการสั่งสอนของคนรอบข้าง การใช้ชีวิตในสังคม และจากการเรียนรู้ด้วยตัวเอง จึงควรหมั่น ทบทวนแนวความคิด มุมมอง และคตินิยมในใจที่เคยยึดถือตลอดมาว่า สิ่งเหล่านั้นถูกต้องแล้วจริง หรือ เพราะแต่ละคนย่อมมีมุมมองที่ต่างกันขึ้นอยู่กับวัตถุประสงค์ในการมองและการตีความ โดย ให้พิจารณาตามความเป็นจริง สิ่งไหนคิดผิดให้คิดใหม่ แก้ไขที่ต้นเหตุ เมื่อเข้าใจตนเองจึงจะเข้าใจ ผู้อื่น ได้ โดยจะสามารถ "เปลี่ยนกรอบความคิด" (Paradigms Shift) นี้ได้ เมื่อเข้าใจความหมายของ Paradigms ได้ดีขึ้น และเริ่มเปรียบเทียบกับข้อเท็จจริงและรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น จะทำให้มี โลกทัศน์ที่กว้างไกลกว่าเดิม

ในธรรมชาติ ทุกชีวิตเริ่มต้นด้วยการเป็นทารก ต้องพึ่งพาอาศัยผู้อื่นตลอดเวลา (Dependence) เมื่อโตขึ้นก็เริ่มพึ่งพาตนเอง (Independence) มากขึ้นทั้งทางร่างกายและจิตใจ จนกระทั่งสามารถดูแลตนเองได้และพัฒนาตนถึงขั้นมีความคิด และความเชื่อมั่นเป็นของตนเอง เมื่อเริ่มเป็นผู้ใหญ่จะตระหนักถึงการพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกัน (Interdependence) โดยจะเกิดขึ้นได้ เฉพาะกับคนที่พึ่งพาตนเองได้แล้วเท่านั้น ด้วยเหตุนี้ อุปนิสัยที่ 1 การเป็นฝ่ายเริ่มต้นทำก่อน, อุปนิสัยที่ 2 การเริ่มต้นด้วยจุดหมายในใจ และอุปนิสัยที่ 3 การทำตามลำดับความสำคัญ จึง เกี่ยวข้องกับการเอาชนะใจตนเอง คือ เปลี่ยนจากคนที่ต้องพึ่งพาผู้อื่นไปเป็นคนพึ่งพาตนเองหรือ “ชนะใจตนเอง” เมื่อพึ่งพาตนเองได้ถือว่ามีพื้นฐานสำหรับการพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกัน ได้ ก็จะ สามารถก้าวไปสู่การ “ชนะใจผู้อื่น” ด้วยการทำงานเป็นทีม และสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพใน อุปนิสัยที่ 4 การคิดแบบชนะ/ชนะ, อุปนิสัยที่ 5 เข้าใจผู้อื่นก่อนจะให้ผู้อื่นเข้าใจเรา และอุปนิสัยที่ 6

ผนึกพลังประสานความต่าง สำหรับอุปนิสัยที่ 7 ลับเหลี่ยมให้คมอยู่เสมอ เป็นอุปนิสัยที่ต้องหมั่น ทบทวนอย่างสม่ำเสมอ ซึ่งเมื่อมีกรอบความคิดที่ดีแล้ว ก็จะสามารถพัฒนาอุปนิสัยที่ดี 7 ประการ ได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลต่อไป

ทั้ง 7 อุปนิสัยสำหรับผู้ทรงประสิทธิผลยิ่ง ดังที่ได้กล่าวมานั้น เป็นหลักการที่มีความ เหมาะสมที่จะนำไปใช้ปฏิบัติในการปรับเปลี่ยน และพัฒนาอุปนิสัยใดก็ตามในชีวิตประจำวัน เพื่อให้เกิดความสำเร็จในการทำงาน และการดำเนินชีวิต โดยพัฒนาให้เกิดอุปนิสัยเพื่อชนะใจตนเอง ชนะใจผู้อื่น และมีการปรับปรุงตนเองอยู่ตลอดเวลาจนเป็นนิสัยที่ติดตัว การปฏิบัติอย่างสม่ำเสมอ จะนำไปสู่ความสำเร็จในการทำงาน และการดำเนินชีวิตอย่างยั่งยืน และมั่นคง

การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย (กฟผ.) เขื่อนภูมิพล (เขื่อนภูมิพล, 2554: ออนไลน์ และการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย, 2554: ออนไลน์)

การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย (กฟผ.) เป็นหน่วยงานรัฐวิสาหกิจ สังกัดสำนัก นายกรัฐมนตรี มีหน้าที่ผลิต จัดหาให้ได้มาและจัดส่ง หรือจำหน่ายพลังงานไฟฟ้าให้แก่ การไฟฟ้านครหลวง (กฟน.) การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค (กฟภ.) หรือผู้ใช้พลังงานไฟฟ้าตามที่กำหนด ไว้ในพระราชกฤษฎีกา รวมทั้งประเทศข้างเคียงด้วย

สายงานผู้ช่วยผู้ว่าการโรงไฟฟ้าพลังงานน้ำ เป็นสายงานหนึ่งของการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่ง ึ่งประเทศไทย (กฟผ.) มีภารกิจหลักในการดำเนินการสำรวจ วิศวกรรม ก่อสร้าง ผลิต และจ่าย กระแสไฟฟ้า บำรุงรักษาโรงไฟฟ้า เขื่อน อ่างเก็บน้ำ อาคารสถานที่ และอุปกรณ์ประกอบ

เขื่อนภูมิพลเป็นหน่วยงานหนึ่งของการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย (กฟผ.) ขึ้น ตรงกับสายงานผู้ช่วยผู้ว่าการโรงไฟฟ้าพลังงานน้ำ โดยเป็นเขื่อนอเนกประสงค์แห่งแรกของประเทศ ไทย เดิมชื่อเขื่อนยันฮี ต่อมาเมื่อวันที่ 25 กรกฎาคม พ.ศ. 2500 พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ ได้พระราชทานพระปรมาภิไธยให้ชื่อว่า “เขื่อนภูมิพล” ลักษณะของเขื่อนเป็นเขื่อนคอนกรีตโค้ง เพียงแห่งเดียวในประเทศไทยและเอเชียอาคเนย์ และเป็นอันดับ 8 ของโลกสร้างปิดกั้นลำน้ำปิง ที่บริเวณเขาแก้ว อำเภอสามเงา จังหวัดตาก มีรัศมีความโค้ง 250 เมตร สูง 154 เมตร ยาว 486 เมตร ความกว้างของสันเขื่อน 6 เมตร อ่างเก็บน้ำสามารถรองรับน้ำได้สูงสุด 13,462 ล้านลูกบาศก์เมตร

ปัจจุบันเขื่อนภูมิพลมีอ่างเก็บน้ำเหนือเขื่อนจนน้ำได้ 13,462 ล้านลูกบาศก์เมตร เนื้อที่ ิวน้ำประมาณ 300 ตารางกิโลเมตร ความยาวของลำน้ำจากเขื่อนถึงอำเภอฮอด จังหวัดเชียงใหม่ เป็นระยะทาง 207 กิโลเมตร มีการติดตั้งเครื่องกำเนิดไฟฟ้าจำนวนทั้งสิ้น 8 เครื่อง รวมกับเขื่อน แม่ปิงตอนล่างทำให้โรงไฟฟ้าพลังงานน้ำ เขื่อนภูมิพลมีกำลังการผลิตทั้งสิ้น 779.2 เมกกะวัตต์ นอกเหนือจากการผลิตไฟฟ้าเพื่อสนองความต้องการของประเทศแล้ว ในด้านการชลประทานยัง

สามารถปล่อยน้ำในอ่างเก็บน้ำเพื่อช่วยเหลือราษฎรในจังหวัดตาก จังหวัดกำแพงเพชร และพื้นที่
ลุ่มน้ำเจ้าพระยาประมาณ 10 ล้านไร่ต่อปี รวมทั้งช่วยบรรเทาอุทกภัยในช่วงฤดูฝน และอำนวย
ประโยชน์ในด้านประมงโดยเป็นแหล่งเพาะพันธุ์สัตว์น้ำจืด ผลพลอยได้อีกประการหนึ่ง ก็คือ
เป็นสถานที่ท่องเที่ยวที่สำคัญแห่งหนึ่งของจังหวัดตาก อีกด้วย

วิสัยทัศน์

เป็นองค์กรชั้นนำในกิจการไฟฟ้าในระดับสากล

พันธกิจ

ผลิต จัดให้ได้มา จัดส่งหรือจำหน่ายซึ่งพลังงานไฟฟ้า พร้อมทั้งดำเนินธุรกิจเกี่ยวกับ
พลังงานไฟฟ้าและธุรกิจอื่นที่เกี่ยวข้องหรือต่อเนื่องกับกิจการของ กฟผ.

ทิศทางการยุทธศาสตร์

- เสริมสร้างความแข็งแกร่งของธุรกิจหลัก
- สร้างการเจริญเติบโตจากธุรกิจเกี่ยวเนื่อง
- เป็นองค์กรที่มีการกำกับดูแลกิจการที่ดี ห่วงใยสังคม ชุมชนและสิ่งแวดล้อม
- เป็นองค์กรสมรรถนะสูงที่พร้อมรับการเปลี่ยนแปลง

ค่านิยม

Fairness	ตั้งมั่นในความเป็นธรรม
Integrity	ยึดมั่นในคุณธรรม
Responsibility and Accountability	สำนึกในความรับผิดชอบและหน้าที่
Mutual respect for people	เคารพในคุณค่าของคน
Commitment to continuous improvement and teamwork	มุ่งมั่นในการพัฒนาอย่างต่อเนื่องและการทำงานเป็นทีม

วัฒนธรรมองค์กร

“รณรงค์การ มุ่งงานเลิศ เทิดคุณธรรม”

รณรงค์การ หมายถึง ผู้ปฏิบัติงานทุกคนมีความรักผูกพันต่อองค์กร มีความสามัคคี เป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกัน มีวินัย มีความรับผิดชอบต่อนหน้าที่ เสียสละ ทุ่มเท อุทิศตนเพื่อองค์กร ซื่อสัตย์สุจริต รักษาผลประโยชน์และปกป้องชื่อเสียงขององค์กรทุกวิถีทาง

มุ่งงานเลิศ หมายถึง ผู้ปฏิบัติงานทุกคนมีวิสัยทัศน์ มองการณ์ไกล มีการวางแผนงาน ที่ดีและมุ่งกระทำการด้วยความตั้งใจ ขยันหมั่นเพียร โดยคำนึงถึงผลประโยชน์ของประเทศชาติ สังคม สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัยเป็นสำคัญ พัฒนาตนและพัฒนางานสม่ำเสมอ เพื่อให้ ผลงานมีคุณภาพ มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลเป็นที่ยอมรับของประชาชน หน่วยงานและ องค์กรต่างๆ ทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ

เทิดคุณธรรม หมายถึง กฟผ. ยกย่องชมเชยผู้ประพฤติปฏิบัติตนดีงาม สนับสนุน ผู้ปฏิบัติงาน ที่มีความซื่อสัตย์สุจริต มีจริยธรรมและมีคุณธรรม ประกอบคุณงามความดีให้แก่ ประเทศชาติ และ กฟผ. จัดการแสวงหาผลประโยชน์และความประพฤติชั่วทั้งปวง ให้ความเป็น ธรรมแก่ผู้ปฏิบัติงานและผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย โดยไม่เลือกปฏิบัติต่อผู้ใดผู้หนึ่งหรือองค์กรใดองค์กรหนึ่ง

รูป 1 แสดงรูปแบบการพัฒนา “คุณธรรม จริยธรรม” เพื่อเสริมสร้างพฤติกรรมให้ต่อเนื่องจากวัฒนธรรมองค์กร

ความสัมพันธ์ระหว่างวัฒนธรรมองค์กร กฟผ. กับ 7 อุปนิสัยสำหรับผู้ทรงประสิทธิภาพยิ่ง จากหลักการ 7 อุปนิสัยสำหรับผู้ทรงประสิทธิภาพยิ่ง และวัฒนธรรมองค์กร กฟผ. ที่ว่า “รักองค์กร มุ่งงานเลิศ เทิดคุณธรรม” เมื่อพิจารณาลักษณะของแต่ละอุปนิสัยพบว่า หลักการ 7 อุปนิสัยสำหรับผู้ทรงประสิทธิภาพยิ่งกับวัฒนธรรมองค์กร มีรายละเอียดบางประการที่ใกล้เคียง สอดคล้องกันและสามารถนำมาเชื่อมโยงความสัมพันธ์ได้ เช่น วัฒนธรรมองค์กรด้าน “รักองค์กร” ในหัวข้อมีความสามัคคี เป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกัน มีวินัย และมีความรับผิดชอบ ใกล้เคียงกับอุปนิสัยแสดงพื้นฐานทางอารมณ์ ในลักษณะอุปนิสัยฉันแสดงความเมตตาและความเห็นอกเห็นใจต่อผู้อื่นและลักษณะอุปนิสัยฉันเป็นคนรักษาสัญญาและให้คุณค่าต่อข้อผูกพัน เป็นต้น รายละเอียดแสดงดังตาราง 1

ตาราง 1 ความสัมพันธ์ระหว่างวัฒนธรรมองค์กร กับ 7 อุปนิสัยสำหรับผู้ทรงประสิทธิภาพยิ่ง

วัฒนธรรมองค์กร	7 อุปนิสัยสำหรับผู้ทรงประสิทธิภาพยิ่ง
1. รักองค์กร <ol style="list-style-type: none"> 1. รักผูกพันต่อองค์กร 2. มีความสามัคคี 3. เป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกัน 4. มีวินัย 5. มีความรับผิดชอบต่อหน้าที่ 6. เสียสละ ท่วมเท อุทิศตนเพื่อองค์กร 7. ซื่อสัตย์สุจริต 8. รักษาผลประโยชน์และปกป้องชื่อเสียงขององค์กรทุกวิถีทาง 	อุปนิสัยแสดงพื้นฐานทางอารมณ์ <ul style="list-style-type: none"> - ฉันแสดงความเมตตาและความเห็นอกเห็นใจต่อผู้อื่น - ฉันเป็นคนรักษาสัญญาและให้คุณค่าต่อข้อผูกพัน - ฉันไม่พุดถึงสิ่งที่ไม่ดีของผู้อื่นลับหลัง
2. มุ่งงานเลิศ <ol style="list-style-type: none"> 1. มีวิสัยทัศน์ 2. มองการณ์ไกล 3. มีการวางแผนงานที่ดี 4. มุ่งกระทำการด้วยความตั้งใจ ขยันหมั่นเพียร 5. คำนึงถึงผลประโยชน์ของประเทศชาติ สังคม สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัยเป็นสำคัญ 	อุปนิสัยแสดงความสมดุลในการดำเนินชีวิต <ul style="list-style-type: none"> - ฉันสามารถรักษาความสมดุลในแง่มุมต่าง ๆ ของชีวิต การงาน ครอบครัว เพื่อน และอื่น ๆ ได้อย่างเหมาะสม - เวลาทำงาน ฉันคำนึงถึงความเกี่ยวข้องและความต้องการของคนที่ฉันกำลังทำงานให้ - ฉันทุ่มเทในสิ่งที่ฉันทำ แต่ไม่ถึงกับทำให้หมดแรงหรือหมดสภาพ

ตาราง 1 ความสัมพันธ์ระหว่างวัฒนธรรมองค์กร กับ 7 อุปนิสัยสำหรับผู้ทรงประสิทธิภาพยิ่ง (ต่อ)

วัฒนธรรมองค์กร	7 อุปนิสัยสำหรับผู้ทรงประสิทธิภาพยิ่ง
<p>2. มุ่งงานเลิศ (ต่อ)</p> <p>6. พัฒนาคณะและพัฒนางานสม่ำเสมอ เพื่อให้ผลงานมีคุณภาพ มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลเป็นที่ยอมรับของประชาชนหน่วยงานและองค์กรต่างๆ ทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ</p>	<p>7 อุปนิสัยสำหรับผู้ทรงประสิทธิภาพยิ่ง</p> <p>อุปนิสัยที่ 1 การเป็นฝ่ายเริ่มต้นทำก่อน</p> <ul style="list-style-type: none"> - ฉันควบคุมชีวิตตัวเองได้ - ฉันทุ่มเทความพยายามในสิ่งที่ฉันสามารถทำได้ มากกว่าในสิ่งที่ฉันไม่สามารถทำได้ - ฉันรับผิดชอบต่ออารมณ์และการกระทำของฉันมากกว่าที่จะโทษผู้อื่นหรือสิ่งรอบข้าง <p>อุปนิสัยที่ 2 การเริ่มต้นด้วยจุดหมายในใจ</p> <ul style="list-style-type: none"> - ฉันรู้ว่าฉันต้องการความสำเร็จอะไรในชีวิต - ฉันจัดการและเตรียมสิ่งต่างๆ เพื่อไม่ต้องทำสิ่งนั้นๆ แบบฉุกเฉิน - ฉันเริ่มต้นแต่ละสัปดาห์ด้วยเป้าหมายที่ชัดเจนว่า ฉันต้องการทำอะไรให้สำเร็จ <p>อุปนิสัยที่ 3 การทำตามลำดับความสำคัญ</p> <ul style="list-style-type: none"> - ฉันมีวินัยในการทำตามแผนต่าง ๆ (ไม่ผัดวันประกันพรุ่ง ไม่ปล่อยเวลาให้สูญเปล่า และอื่นๆ) - ฉันไม่ยอมให้กิจกรรมต่าง ๆ ที่สำคัญในชีวิตหายไปเพราะกิจกรรมที่ร่วนวายในแต่ละวัน - สิ่งต่าง ๆ ที่ฉันทำทุกวันมีความหมายและเป็นส่วนหนึ่งที่ช่วยให้ฉันประสบความสำเร็จในชีวิต <p>อุปนิสัยที่ 6 การผลึกพลังประสานความต่าง</p> <ul style="list-style-type: none"> - ฉันให้คุณค่าและค้นหาความสามารถที่อยู่ในภายในของผู้อื่น - ฉันเป็นคนที่สร้างสรรค์ในการแสวงหาความคิดและวิธีแก้ไขปัญหาที่ใหม่และดีกว่า - ฉันชอบกระตุ้นให้ผู้อื่นแสดงความคิดเห็น

ตาราง 1 ความสัมพันธ์ระหว่างวัฒนธรรมองค์กร กับ 7 อุปนิสัยสำหรับผู้ทรงประสิทธิภาพยิ่ง (ต่อ)

วัฒนธรรมองค์กร	7 อุปนิสัยสำหรับผู้ทรงประสิทธิภาพยิ่ง
<p>3. เทคนิคคุณธรรม</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ยกย่องชมเชยผู้ประพฤติปฏิบัติตนดีงาม 2. สนับสนุนผู้ปฏิบัติงาน ที่มีความซื่อสัตย์ สุจริต มีจริยธรรมและมีคุณธรรม 3. ประกอบคุณงามความดีให้แก่ประเทศชาติ และ กฟผ. 4. ขจัดการแสวงหาผลประโยชน์และความประพฤติชั่วทั้งปวง 5. ให้ความสำคัญกับธรรมเนียมปฏิบัติของผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย โดยไม่เลือกปฏิบัติ 	<p>อุปนิสัยที่ 4 การคิดแบบชนะ/ชนะ</p> <ul style="list-style-type: none"> - ฉันให้ความสำคัญกับความสำเร็จของผู้อื่น เท่า ๆ กับของฉันเอง - ฉันร่วมมือกับผู้อื่น - เวลาแก้ไขข้อขัดแย้ง ฉันพยายามหาวิธีที่ทำให้ทุกฝ่ายได้ประโยชน์ <p>อุปนิสัยที่ 5 เข้าใจผู้อื่น ก่อนจะให้ผู้อื่นเข้าใจเรา</p> <ul style="list-style-type: none"> - ฉันเป็นคนอ่อนไหวต่อความรู้สึกของคนอื่น - ฉันพยายามทำความเข้าใจถึงมุมมองของผู้อื่น - เวลาฟัง ฉันพยายามมองสิ่งต่างๆจากมุมมองของคนอื่น ไม่ใช่แค่ของฉันอย่างเดียว

หมายเหตุ : ข้อความที่ขีดเส้นใต้ หมายถึง วัฒนธรรมองค์กรและอุปนิสัยที่มีลักษณะใกล้เคียง หรือสอดคล้องกัน

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

จิรัชยา จงประเสริฐ (2551) ทำการศึกษาเรื่อง “การวัดระดับอุปนิสัยของนักศึกษา หลักสูตรบัณฑิตศึกษา คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ โดยใช้ทฤษฎีอุปนิสัย 7 ประการ พัฒนาสู่ผู้มีประสิทธิภาพสูง” วัดดูประสงค์ในการศึกษาเพื่อศึกษาระดับอุปนิสัยของนักศึกษา หลักสูตรบัณฑิตศึกษา คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ โดยใช้ทฤษฎีอุปนิสัย 7 ประการ พัฒนาสู่ผู้มีประสิทธิภาพสูง โดยผู้ศึกษาได้ทำการเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง คือ นักศึกษารหัส 49 และ 50 ที่ลงทะเบียนเรียนในหลักสูตรบัณฑิตศึกษา คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ จำนวน 493 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมเป็นแบบสอบถามซึ่งทำการรวบรวมข้อมูลทั้งสิ้น 3 ด้าน ได้แก่ (1) ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย เพศ สถานภาพ อายุ การทำงาน และหลักสูตรที่ศึกษา (2) ข้อมูลเกี่ยวกับพื้นฐานทางอารมณ์ และความสมดุลของการดำเนินชีวิต และ (3) ข้อมูลเกี่ยวกับแบบวัดอุปนิสัย 7 ประการของผู้มีประสิทธิผลสูงซึ่งได้นำมาจากทฤษฎีอุปนิสัย 7 ประการพัฒนาสู่ผู้มีประสิทธิภาพสูงของ Stephen R. Covey คำสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและวิเคราะห์ความแปรปรวนหลายตัวแปร ผลการศึกษาดังกล่าวพบว่า เพศมีอิทธิพลอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติต่อพื้นฐานทางอารมณ์ อุปนิสัยที่ 4 คิดแบบชนะ/ชนะ และอุปนิสัยที่ 5 เข้าใจผู้อื่นก่อนจะให้ผู้อื่นเข้าใจเรา อายุมีอิทธิพลอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติต่อความสมดุลของการดำเนินชีวิตเพียงอย่างเดียว

โดยไม่พบว่ามียุทธวิธีอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติต่ออุปนิสัยทั้ง 7 ประการ ส่วนหลักสูตรที่ศึกษามี
 อิทธิพลอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติความสมดุลของการดำเนินชีวิต อุปนิสัยที่ 1 ต้องเป็นฝ่ายเริ่มทำ
 ก่อน อุปนิสัยที่ 2 เริ่มต้นด้วยจุดมุ่งหมายในใจ อุปนิสัยที่ 3 ทำตามลำดับความสำคัญ อุปนิสัยที่ 5
 เข้าใจผู้อื่นก่อนที่จะให้ผู้อื่นเข้าใจเรา อุปนิสัยที่ 6 ประสานพลัง และอุปนิสัยที่ 7 ลับเหลี่ยมให้คม
 และจากการทดสอบอิทธิพลระหว่างพื้นฐานทางอารมณ์ และความสมดุลของชีวิต กับอุปนิสัย 7
 ประการ สรุปได้ว่ามียุทธวิธีร่วมจากความแตกต่างของพื้นฐานทางอารมณ์และความสมดุลของการ
 ดำเนินชีวิตต่ออุปนิสัยที่ 1 ต้องเป็นฝ่ายเริ่มต้นทำก่อน อุปนิสัยที่ 3 ทำตามลำดับความสำคัญ และ
 อุปนิสัยที่ 6 ประสานพลัง ในขณะที่เดียวกันพบว่าไม่มีอิทธิพลร่วมต่ออุปนิสัยที่ 2 เริ่มต้นด้วย
 จุดมุ่งหมายในใจ อุปนิสัยที่ 4 คิดแบบชนะ/ชนะ อุปนิสัยที่ 5 เข้าใจคนอื่นก่อนจะให้คนอื่นเข้าใจ
 เรา และอุปนิสัยที่ 7 ลับเหลี่ยมให้คม ตามลำดับ

วิรัชฐา คำเดชศักดิ์ (2554) ทำการศึกษาเรื่อง “การวัดระดับอุปนิสัยของนักศึกษาคณะ
 สังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ โดยใช้หลักการเจ็ดอุปนิสัยสำหรับผู้ทรงประสิทธิภาพ”
 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับอุปนิสัยผู้ทรงประสิทธิภาพ 7 ประการ ตามหลักการของ
 Stephen R. Covey พร้อมทั้งเปรียบเทียบและหาความสัมพันธ์ของระดับอุปนิสัยและคุณลักษณะ
 ทั่วไปของนักศึกษาคณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ โดยผู้ศึกษาได้ทำการเก็บข้อมูลจาก
 กลุ่มตัวอย่าง คือ นักศึกษาที่กำลังศึกษาในระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 1 ถึงชั้นปีที่ 4 ของคณะ
 สังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ จำนวน 262 คน และใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการ
 เก็บรวบรวมข้อมูล สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วน
 เบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยสองกลุ่ม การวิเคราะห์ความ
 แปรปรวนแบบจำแนกทางเดียว และการวิเคราะห์สหสัมพันธ์ ผลการศึกษาพบว่า ผู้ตอบ
 แบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีอายุระหว่าง 19-23 ปี โดยการวัดระดับอุปนิสัยทั้งหมด
 โดยรวมแบบไม่แยกชั้นปี ส่วนใหญ่มีค่าเฉลี่ยในระดับมากเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยดังนี้
 อุปนิสัยที่ 4 การคิดแบบชนะ/ชนะ อุปนิสัยที่ 7 ลับเหลี่ยมให้คมอยู่เสมอ อุปนิสัยที่ 1 การเป็น
 ฝ่ายเริ่มต้นทำก่อน อุปนิสัยที่ 3 การทำตามลำดับความสำคัญ อุปนิสัยที่ 6 การพลิกพลังประสาน
 ความต่าง อุปนิสัยที่ 2 เริ่มต้นด้วยจุดมุ่งหมายในใจ และลำดับสุดท้าย คือ อุปนิสัยที่ 5 เข้าใจ
 ผู้อื่นก่อนจะให้ผู้อื่นเข้าใจเรา และเมื่อพิจารณาเป็นกลุ่มอุปนิสัยแล้วพบว่า มีค่าเฉลี่ยทุกกลุ่ม
 อุปนิสัยอยู่ในระดับมาก โดย 7 อุปนิสัยสำหรับผู้ทรงประสิทธิภาพยังมีค่าสูงสุด รองลงมาเป็น
 นิสัยชัยชนะในสังคม และอุปนิสัยกลุ่มชัยชนะส่วนตัว ตามลำดับ โดยปัจจัยคุณลักษณะทั่วไปที่มี
 อิทธิพลต่อระดับอุปนิสัย ได้แก่ เพศ ภาควิชา เกรดเฉลี่ยภาคการศึกษาล่าสุด ลำดับในครอบครัว
 บุคคลที่อาศัยอยู่ด้วยเป็นส่วนมาก อาชีพบิดา อาชีพมารดา ประวัติการทำงานพิเศษหรือมีรายได้
 เสริม ประสบการณ์ในการเข้าร่วมกิจกรรมโดยสมัครใจ ระดับความเต็มใจเข้าร่วมกิจกรรมที่ทาง

สโมสรมักศึกษา คณะหรือมหาวิทยาลัยจัดให้ และประสบการณ์ในการเรียนรู้เกี่ยวกับ 7 อุปนิสัยของผู้ทรงประสิทธิภาพยิ่ง ทั้งนี้ทุกอุปนิสัยและกลุ่มอุปนิสัย มีความสัมพันธ์กัน โดยที่ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อยู่ระหว่าง 0.268 – 0.921 ซึ่งอุปนิสัยที่ 3 การทำตามลำดับความสำคัญมีความสัมพันธ์กับอุปนิสัยที่ 5 เข้าใจผู้อื่นก่อนที่จะให้ผู้อื่นเข้าใจเราต่ำที่สุด และอุปนิสัยแสดงพื้นฐานทางอารมณ์มีความสัมพันธ์กับอุปนิสัยกลุ่มชัยชนะส่วนตนสูงที่สุด

ศุภาวดี อุสิทธิ์ (2554) ทำการศึกษาเรื่อง “การวัดระดับอุปนิสัยของนักศึกษาคณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ โดยใช้หลักการเจ็ดอุปนิสัยสำหรับผู้ทรงประสิทธิภาพยิ่ง” โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับอุปนิสัยผู้ทรงประสิทธิภาพยิ่ง 7 ประการ ตามหลักการของ Stephen R. Covey พร้อมทั้งเปรียบเทียบและหาความสัมพันธ์ของระดับอุปนิสัยและคุณลักษณะทั่วไปของนักศึกษาคณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ โดยผู้ศึกษาได้ทำการเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง คือ นักศึกษาที่กำลังศึกษาในระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 1 ถึงชั้นปีที่ 4 ของคณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ประจำภาคการศึกษาที่ 2 ปีการศึกษา 2553 จำนวน 369 คน และใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยสองกลุ่ม การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบจำแนกทางเดียว และการวิเคราะห์สหสัมพันธ์ ผลการศึกษาพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศชาย อายุระหว่าง 18-23 ปี โดยอุปนิสัยที่มีค่าเฉลี่ยในระดับมากเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ อุปนิสัยที่ 1 การเป็นฝ่ายเริ่มต้นทำก่อน อุปนิสัยที่ 7 การลับเลื่อยให้คมอยู่เสมอ และอุปนิสัยที่ 4 การคิดแบบชนะ/ชนะส่วนอุปนิสัยที่มีค่าเฉลี่ยในระดับค่อนข้างมากเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ อุปนิสัยที่ 5 เข้าใจผู้อื่นก่อนที่จะให้ผู้อื่นเข้าใจเรา อุปนิสัยที่ 2 การเริ่มต้นด้วยจุดหมายในใจ อุปนิสัยที่ 6 การพลิกพลังประสานความต่าง และลำดับสุดท้าย คือ อุปนิสัยที่ 3 การทำก่อนลำดับความสำคัญ และเมื่อพิจารณาเป็นกลุ่มอุปนิสัยแล้วพบว่า ทุกกลุ่มอุปนิสัยมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับค่อนข้างมาก โดยอุปนิสัยกลุ่มชัยชนะในสังคม มีค่าสูงที่สุด รองลงมาเป็นอุปนิสัยกลุ่มชัยชนะส่วนตนซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 7 อุปนิสัยสำหรับผู้ทรงประสิทธิภาพยิ่ง โดยปัจจัยคุณลักษณะทั่วไปที่มีผลต่อระดับอุปนิสัย ได้แก่ อายุ ชั้นปีที่กำลังศึกษา และปัจจัยคุณลักษณะทั่วไปที่มีผลต่อระดับกลุ่มอุปนิสัย ได้แก่ อายุ ชั้นปีที่กำลังศึกษา ทั้งนี้อุปนิสัยแสดงพื้นฐานทางอารมณ์ อุปนิสัยแสดงความสมดุลฝนกาดำเนินชีวิต กลุ่มอุปนิสัยชัยชนะส่วนตน กลุ่มอุปนิสัยชัยชนะในสังคม และ 7 อุปนิสัยสำหรับผู้ทรงประสิทธิภาพยิ่งมีความสัมพันธ์กันในทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 โดยกลุ่มอุปนิสัยชัยชนะส่วนตน มีความสัมพันธ์ทางบวกกับทุกกลุ่มอุปนิสัย ซึ่งมีความสัมพันธ์กับ 7 อุปนิสัยสำหรับผู้ทรงประสิทธิภาพยิ่งสูงที่สุด รองลงมาคือ กลุ่มอุปนิสัยชัยชนะในสังคม อุปนิสัยแสดงความสมดุลในการดำเนินชีวิต และอุปนิสัยแสดงพื้นฐานทางอารมณ์ ตามลำดับ กลุ่มอุปนิสัย

ชัยชนะในสังคม มีความสัมพันธ์ทางบวกกับทุกกลุ่มอุปนิสัย โดยมีความสัมพันธ์กับ 7 อุปนิสัย สำหรับผู้ทรงประสิทธิภาพยิ่งสูงสุด รองลงมาคือ กลุ่มอุปนิสัยชัยชนะส่วนบุคคล อุปนิสัยแสดงพื้นฐานทางอารมณ์ และอุปนิสัยแสดงความสุขในการดำเนินชีวิตตามลำดับ 7 อุปนิสัยสำหรับผู้ทรงประสิทธิภาพยิ่ง มีความสัมพันธ์ทางบวกกับทุกกลุ่มอุปนิสัย โดยมีความสัมพันธ์กับกลุ่มอุปนิสัยชัยชนะส่วนบุคคลสูงสุด รองลงมาคือ กลุ่มอุปนิสัยชัยชนะในสังคม อุปนิสัยแสดงความสุขในการดำเนินชีวิต และอุปนิสัยแสดงพื้นฐานทางอารมณ์ ตามลำดับ อุปนิสัยแสดงพื้นฐานทางอารมณ์ มีความสัมพันธ์ทางบวกกับทุกกลุ่มอุปนิสัย โดยมีความสัมพันธ์กับ 7 อุปนิสัยสำหรับผู้ทรงประสิทธิภาพยิ่งสูงสุด รองลงมาคือ กลุ่มอุปนิสัยชัยชนะส่วนบุคคล กลุ่มอุปนิสัยชัยชนะในสังคม และอุปนิสัยแสดงความสุขในการดำเนินชีวิต ตามลำดับ และอุปนิสัยแสดงความสุขในการดำเนินชีวิต มีความสัมพันธ์ทางบวกกับทุกกลุ่มอุปนิสัย โดยมีความสัมพันธ์กับ 7 อุปนิสัยสำหรับผู้ทรงประสิทธิภาพยิ่งสูงสุด รองลงมาคือ กลุ่มอุปนิสัยชัยชนะส่วนบุคคล กลุ่มอุปนิสัยชัยชนะในสังคม และอุปนิสัยแสดงพื้นฐานทางอารมณ์ ตามลำดับ และจากการหาความสัมพันธ์ของ 7 อุปนิสัยสำหรับผู้ทรงประสิทธิภาพยิ่ง กับ อายุ ชั้นปีที่กำลังศึกษา และเกรดเฉลี่ยภาคการศึกษาล่าสุด พบว่า อายุมีความสัมพันธ์กับอุปนิสัยแสดงพื้นฐานทางอารมณ์ อุปนิสัยแสดงความสุขในการดำเนินชีวิต อุปนิสัยที่ 2 การเริ่มต้นด้วยจุดหมายในใจ อุปนิสัยที่ 4 การคิดแบบชนะ/ชนะ กลุ่มอุปนิสัยชัยชนะส่วนบุคคล กลุ่มอุปนิสัยชัยชนะในสังคม และ 7 อุปนิสัยสำหรับผู้ทรงประสิทธิภาพยิ่ง ชั้นปีที่กำลังศึกษา มีความสัมพันธ์กับอุปนิสัยแสดงพื้นฐานทางอารมณ์ อุปนิสัยแสดงความสุขในการดำเนินชีวิต อุปนิสัยที่ 2 การเริ่มต้นด้วยจุดหมายในใจ อุปนิสัยที่ 4 การคิดแบบชนะ/ชนะ อุปนิสัยที่ 7 การลับเลื่อยให้คมอยู่เสมอ กลุ่มอุปนิสัยชัยชนะส่วนบุคคล กลุ่มอุปนิสัยชัยชนะในสังคม และ 7 อุปนิสัยสำหรับผู้ทรงประสิทธิภาพยิ่ง และเกรดเฉลี่ยภาคการศึกษาล่าสุด ไม่มีความสัมพันธ์กับอุปนิสัยหรือกลุ่มอุปนิสัยนี้เลย